

[Gustav Pedersen.]

for Pengene, er det vel ikke sandsynligt, at de giver sig til at anbringe dem i 5- eller 10-aarige Obligationer, selv om der paa nuværende Tidspunkt er en Rentegevinst ved det. Alene af den Grund er det ikke muligt at bedømme, hvilken Betydning dette Lovforslag vil faa, men jeg anser det for baade klogt og rigtigt, at man prøver paa at faa en Del af de Midler, der er Tale om at binde, bundet for længere Tid end den nærmeste Fremtid.

Forholdet er nemlig det, at Inflationens fare er ikke forbi, den Dag Krigen er sluttet; jeg er endda tilbøjelig til at tro, at naar Krigen først er endt, kommer maaske oven i Købet den allerstørste Risiko for Inflation, fordi en kunstig Optimisme og en fejlagtig Tro paa, at man nu har baade Produktions- og Købeevnen i Orden med det samme, kan forlede til Finansiering af Foretagender, som ikke er velegnede til Finansiering. Derfor er det ikke af mindst Betydning, at der, den Dag Krigen slutter, er bundet en rimelig Del af de Midler, som nu er frigjort, og som man ikke kan vente at faa anbragt paa forsvarlig Maade, i samme Øjeblik vi gaar over til Fredsøkonomi. Derfor mener jeg, at det Forslag, der er til Behandling under dette Punkt paa Dagsordenen, maa være et af dem, hvorom der paa Forhaand maa herske Enighed inden for alle Parter. Der er ingen Tvivl om, at Formaalet er rigtigt, og da vi jo ikke — ikke nogen af os — kan sige noget om, hvor meget eller hvor lidt Forslaget virker, er der i Virkeligheden ikke andet at gøre end at søge at faa Formaalet opfyldt, saa langt det er gør ligt. Men jeg understreger, at hvor det drejer sig om en Ordning, der skal føre igennem paa Frivillighedens Grund, er der ikke megen Sandsynlighed for, at man faar de Kapitaler frem, hvis Indehavere er indstillede paa Spekulationsgevinst. De Midler, der vil blive anbragt i Henhold til denne Lov, vil vel i langt de fleste Tilfælde være Midler, der anbringes af Folk med Ansvarsfølelse, som der var mindre Risiko for vilde gaa ind i en helt uforsvarlig Spekulation. Jeg anbefaler, som sagt, dette Lovforslag til velvillig Behandling.

Ole Bjørn Kraft: I min Finanslovtale i December Maaned i Fjor viede jeg en stor Del af Tiden til en Omtale af Inflationens Farer og den Kamp, det var nødvendigt at føre imod den. Der var maaske adskillige, der paa det Tidspunkt mente, jeg gik for vidt, at det var at raabe „Ulv“, inden Ulven havde vist sig; men den Udvikling, som

vi har gennemløbet siden, har ikke formindsket Nødvendigheden af at holde disse Spørgsmaal under en stadig Kontrol, men tværtimod understreget Vigtigheden af, at Regering og Rigsdag stadig følger Udviklingen og griber ind, medens Tid er dertil, saaledes at vi ikke pludselig kan blive overrumplet af Begivenhederne. Vi befinder os nu paa et Tidspunkt, hvor man fra alle sagkyndige Sider: Nationalbanken, Erhvervslivet og Nationaløkonomerne, er enige om, at nye Foranstaltninger er paakrævede, og at det vilde være et beklageligt Vidnesbyrd om svigtende Evne til at fastholde Grebet i den økonomiske Udvikling, hvis Regering og Rigsdag viste sig magtesløse over for den stillede Opgave.

Ad tre Veje maa Kampen mod Inflationen føres: ved Inddæmning af Varerne gennem Rationer, Kontrol med Produktion og Raastoffer og andre Reguleringer, ved Pris- og Lønstop og endelig ved en Inddæmning af Pengerigeligheden. I Kampen mod Inflationens Farer kan intet af disse Midler undværes; de supplerer hinanden, danner et Hele; giver man los paa det ene Omraade, vil Virkningerne hurtigt vise sig i en Svækkelse af hele Kampen. Med de Foranstaltninger, vi har gennemført under Krigen, har vi hidtil nogenlunde naaet de Maal, vi har sat os. Der er holdt Balance i Samfundet mellem de forskellige Faktorer, mellem Produktion og Vareforbrug, mellem Pris og Løn og paa en Række andre Felter. Vi maa fortsætte med disse Bestræbelser baade for Varereguleringens og Prisernes Omraade. Men det er det tredie Spørgsmaal: Inddæmningen af Pengerigeligheden, der i Øjeblikket er i Forgrunden, et Omraade, hvor der har fundet store Forskydninger Sted. De Foranstaltninger, der indesluttet af det Lovkompleks, der i Dag er til Forhandling, er fremkaldt af denne Nødvendighed og maa indføres som et uundværligt Led i den Kæde af Beslutninger, der danner den danske økonomiske Politik til Modvirkning af de inflatoriske Virkninger af Krigen og Besættelsens Følger.

Finansministeren har i sin Forelæggelse givet en meget indgaaende Skildring af den pengeøkonomiske Udvikling og de Kendsgerninger, som den indebærer, og derfor behøver jeg ikke at dvæle meget derved. Med rivende Hast vokser Tilvæksten af nye Penge, der strømmer ud over Landet over Nationalbanken, i Øjeblikket med en Hastighed paa tæt ved 5 Mill. Kr. om Dagen. Hver Dag sender Nationalbanken saaledes 5 Mill. Kr. ud til den danske Befolkning som Betaling for Eksport af Varer og andre